

"על כן יעזב את אביו ואת אמו"

הרב מתניה ידיד, רכז תחום חינוך אמוני במכללת אורות ישראל
וראש תנועת הבוגרים של בני עקיבא

היא משמשת תחליף לקשר זוגי אמתי. החיפוש לקשר זוגי אינו מתעמעם בגלל מענה זמני של קהילה תומכת. אחת מהנגזרות של תופעה זו הוא תהליך מבורך של חיפוש ולמידה רוחניים. כאמור, קיימות עשרות קהילות כאלה לצעירים ולצעירות והתופעה רק הולכת ומתרחבת. חשוב לציין שרוב מעבירי השיעורים הם מהמגזר הדתי ולא מהקצוות. אין להתעלם מהפך ההלכתי, המורכב והבעייתי של התופעה, אך במקום לקטרג עליה יש להבין את הפוטנציאל הטמון בה לחיי תורה עמוקים יותר. הצורך בחבורה ובקהילה לומדת גובר ועלינו להבין זאת ולתת לזה מקום. לפעמים (בוודאי שלא תמיד) דווקא ההישארות בבית ההורים בגילאים מסוימים גורמת להתכנסות ולחוסר פתיחות והיכרות תרתי משמע. "אין תורה נקנית אלא בחבורה", מלמדת אותנו הגמרא בברכות. אדם צריך ללמוד תורה במקום ובקהילה שלבו חפץ בה. כמוכן, הדברים צריכים להיות בקדושה ובשמירת גבולות ההלכה, אך עצם התופעה נותנת חוסן לצעירים ולצעירות רבים, בוגרי מוסדות הלימוד שלנו שרוצים להמשיך חיים של לימוד והעמקה תוך קשרים חברתיים בריאים והבנת האתגרים המיוחדים שלהם בצומת הדרכים שבה הם נמצאים. לפעמים הפער בין "על כן יעזב את אביו ואת אמו" ל"ודבק באשתו" לוקח קצת זמן, ואת הפער הזה צריך למלא בחבורה לומדת ובקהילה תומכת. מוטל עלינו, כחברה וכאנשי חינוך, עם כל הקושי הכרוך בכך, לעודד או לפחות להבין ולתת מקום לתופעה שאנו מקווים שתסתיים או שכלל לא תהיה.

מדי שבוע, באולם רחב ידיים, מתכנסים מאות צעירים בני עשרים עד שלושים לשיעור ב"אורות הקודש", מפי אחד מוותיקי רבני הציונות הדתית. קשה לאפיין את משתתפי השיעור, אבל ניכר שהגיוון הרוחני הוא רב; חלקם דתיים בהווה, חלקם דתיים לשעבר וחלקם דתיים לעתיד. כיום מתקיימים עשרות שיעורים בבתי כנסת, באולמות ובדירות פרטיות. משתתפים בהם צעירים וצעירות רבים, רווקים ורווקות, אך גם זוגות צעירים שבאים במשותף לפעילות זו. נושאי השיעור הם תורה ועבודת ה'. הצורך בקהילה לומדת ובתורה מותאמת לגילאים ולאתגרים של הגיל הזה, הולך וגובר. לאחר סיום כל המסגרות שהשתתפו בהן הם זקוקים למסגרת הזאת המחבקת, העוטפת, הלומדת. קהילה של רווקים ורווקות אינה מילת גנאי, אלא צורך קיומי של ממש. זאת קהילה שכל מי שנמצא בה רוצה לצאת ממנה מהר ככל האפשר אבל כל עוד הוא שם הוא זקוק לה והיא זקוקה לו. את קהילות הצעירים הללו אף אחד לא יזם או הקים, הן קמו כצורך מהשטח וכך הן מתנהלות עד היום. אין זה מסתיים רק בשיעורים; יש שם בתי כנסת, גבאים, קוראים בתורה, אחראים על הקידושים בשבת בבוקר, מוסרי שיעורים, גבאי צדקה ושמשי בית כנסת. אלה הם חיים של ממש שמן הראוי לטפח ולעודד. דעה רווחת בציבור היא שאולי דווקא תופעה זו גורמת לחברים לדחות את הקמת הבית שלהם. כי מה חסר להם? אין זו דעת. כל אדם זקוק לקהילה מבינה ותומכת ואם קהילה זו מאורגנת ומשמשת לו גם כמקום תפילה וגם כמקום חברתי – מה טוב. כל מי שמכיר את התופעה מקרוב יודע שאצל אף אחד מהם אין

הרהורים חינוכיים:

בהתאם לדבריו של הרב ידיד יש מקום לחשיבה:

1. מה התפקיד החינוכי של מחנך בכיתה בגיל התיכון?
2. כיצד, לצד החינוך לחיי משפחה, נכון להתייחס למציאות המורכבת בדבריו של הרב ידיד?
3. באיזו דרך נבטיח שגם בגילאים המתוארים בכתבה המחנך יוסיף להיות רלוונטי ולשמש כתובת תורנית-רוחנית עבור בוגרי מערכת החינוך הדתי?

מסביב לדפים

- א. מי שמכנה לשתף את כלל הבנות במחשבות בתחומי החינוך והחיים, המתאימות לרוח של 'בעין חינוכית', מוזמנת לשלחן אליי: vizel@orot.ac.il
- ב. ניתן לעשות מניי אישי (ללא עלות) על דפי 'בעין חינוכית'. נא לפנות לשרון: sharonz@orot.ac.il
- ג. מומלץ לשמור על דפי 'בעין חינוכית' לשימוש עתידי.
- ד. נשמח אם תפיצו את הדברים הלאה, למשפחה ולחברים מחוץ למכללה.